

Old Sillevold

heemkundige vereniging

voorjaar 2003

ISSN: 1569-1365

Bestuur:

Eric Kunst:	Voorzitter
André Tangelder:	Secretaris
Anja Arendsen:	Penningmeester
Bernard Dorrestijn	
Leo Helmink	
Theo Koolenbrander	
Annie Raben	

Secretariaat:

André Tangelder
Prins Willem Alexanderstraat 5
7064 GH Silvolde
tel : 0315-32 75 90
email: a.tangelder@hccnet.nl

Penningmeester:

Anja Arendsen
Ulftseweg 30
7064 BD Silvolde
bankrekening: 3591.84.375 Rabobank Silvolde
Girorekening: 7623162
t.n.v. Penningmeester Old Sillevold

Redactie-adres:

Ben Harbers, Thorbechestraat 11, 7064 HC Silvolde

Lidmaatschap: contributie bedraagt € 11,50 per jaar

losse nummers verenigingsblad € 2,25 per stuk

INTERNET: <http://www.oldsillevold.nl>

Jaargang 6, nummer 10

Voorwoord

Er zullen weinig mensen zijn die het t.v.-programma TUSSEN KUNST EN KITSCH of SCHATGRAVEN niet kennen. Telkens weer zijn er veel oude spullen te zien. En dan opeens wordt er tussen al dat vele iets waardevols uit de oudheid ontdekt.

Hebt u dan ook dat heerlijke, opwindende gevoel; het genieten, samen met de bezitter, dat iets kostbaars niet verloren is gegaan en de waardering krijgt, die het verdient?

Het heeft weer die aandacht waardoor de kans dat het behouden blijft, is vergroot.

Ongeveer datzelfde gevoel kreeg ik op donderdagmorgen 3 april toen ik in de Gelderlander las dat Zelhem door een prehistorische vondst twee keer zo oud is, als men tot dan toe dacht.

Op een bouwterrein troffen archeologen een grafheuvel aan die stamde uit de tijd tussen de zevende en vijfde eeuw voor Christus.

Het artikel over **Een verdwenen boerderij** wekte bij mij ook zo'n soort reactie op.

Ook het verhaal over **Daar komen de schutters** heeft het in zich.

U vindt het allemaal en meer in dit voorjaarsnummer.

Veel leesplezier.

De redactie.

Historisch onderzoek begint op

WWW.archieven.nl

Daar komen de schutters...

door Frans Winkels te Tiel.

Inleiding.

Kolks 1) heeft aangetoond dat er in 1560 in Silvolde een schutterij bestond. Die nam in dat jaar - met opgericht vaandel en slaande trom - op sacramentsdag deel aan de processie die gehouden werd op de Silvoldse Berg. De door Kolks vermelde bron bevat de namen van enkele schutters. Deze zijn (bijna) alle afkomstig van boerderijen uit de Silvoldse Buurt. Het document zegt verder dat de schutters die in de sacramentsprocessie meelopen de gehele schutterij van Silvolde vormen (representeren). Op grond hiervan mogen we aannemen dat het kerspel Silvolde (dorp en buurschap) toen, in 1560, één schutterij kende. Later, na 1560, hebben er in Silvolde twee schutterijen - ja, zelfs drie als we die van de Lichtenberg erbij tellen - bestaan: die van het dorp (kern) Silvolde en die van de Silvoldse Buurt. Over beide volgen hieronder enige gegevens die we terloops aantreffen in het Oud-Rechterlijk Archief van het Ambt Wisch van de Hoogheid Wisch in het Rijksarchief in Gelderland te Arnhem (RAG invoeringsno. 0209). De gegevens betreffen de jaren 1790, 1799 en 1800.

1. De gebeurtenis van 3 juni 1790 (RAG 0209 no.351).

Inhoud:

Op 3 juni 1790 verzamelen de leden van de *Jonggesellen Compagnie van de buurschap Silvolde* zich bij *Hendrik Kemperman* en marcheren vandaar met slaande trom naar de *vogelschacht* die daar in de buurt staat opgesteld om, volgens een reeds langbestaande gewoonte, te schieten op de vogel of papagaay. Na afloop keert de compagnie terug naar het vertrekpunt.

Met deze activiteit overtreden de schutters onbewust het plakkaat (wet) van 16 januari 1790 dat het houden van bijeenkomsten met of zonder wapens verbiedt 2).

Daarvoor moet de leiding van de schutterij zich op 10 juni 1790 in Borg op het stadhuis voor *drost Bögel* verantwoorden. Die leiding bestaat uit *Hermanus Sluijter (capitein)*, *Reinder Leijen (luytnant)* en *Willem Leijen (sergeant)*. De drost houdt hen voor dat hun activiteit volgens de plakaten is verboden. Het drietal antwoordt dat ze dat niet hebben geweten. Dan leest de drost hen het plakkaat voor. De jongelui zijn van oordeel dat de op overtreding van het plakkaat gestelde boete niet van hen geveerd mag worden, te meer omdat ze beloven zich in het vervolg aan deze wet te houden. En daarmee is, naar het schijnt, de kous af.

Opmerkingen:

1. Het vogelschieten van de schutterij van de Silvoldse Buurt kent in 1790 al een lange traditie: '*... in navolging van hare voorzaten...*'.

2. Het vogelschieten van deze schutterij vindt telkenjare plaats op *sacramentsdag* (zie inleiding). Sacramentsdag valt op de tweede donderdag na Pinksteren.

3. Het verzamelpunt ('clubhuis') van de schutters is in 1790 het huis van *Hendrik Kemperman (Lubbers?)*.

4. Van een vaandel wordt in het stuk geen gewag gemaakt.

5. De vogelschacht staat opgesteld in de buurt van het vertrekpunt. Mogelijk is dat de vogelschacht die we aantreffen op de kadastrale kaart van 1828 in de buurt van Beltermans/Gerritsens Molen. Het is dus zeer wel mogelijk dat de schutterij van de Silvoldse Buurt nog in 1828 bestond.

6. De gebeurtenis heeft plaats in een periode die gekenmerkt wordt door de strijd tussen de Prinsgezinden (de Oranjepartij) die er niets voor voelen hun macht (in handen van een relatief klein aantal families) te delen met de Patriotten die streven naar democratie. In 1790 hebben de Prinsgezinden de overhand. Om het vuurtje tussen beide partijen niet onnodig op te stoken, treedt de drost in dit geval zeer gematigd op; er wordt waarschijnlijk geen boete opgelegd.

2. De gebeurtenis van 23 april 1799 (RAG 0209 no.352).

Inhoud:

In april 1799 besluit een aantal Silvoldse jongelui om op *dinsdag 23 april* in Silvolde een *vrijheidsboom* te planten. De *denneboom* zullen ze met paard en wagen gaan halen in de *Steengroeve* - een bos in de buurt van de boerderijen de *Jager*, *Heidenkamp* en *Lovink* - die in 1799 eigendom is van de *Vrouwe van Wisch*. De documenten vermelden slechts enkele namen van deze jongelui: *Derk Dekker(s) die kapitein is van de Silvoldse Jonggesellen Compagnie*, en de *vaandrig van deze schutterij*, *Arnoldus van de Sande*. Verder worden genoemd: *Evert Hakfort*, *Jan Bartholomeus* die in de wandeling *Jan Keeming* wordt genoemd, *Evert Nienhuis*, een brouwersknecht uit *Doesburg* en, *tenslotte*, een *Anholtse speelman (violist) die Jan Hendrik heet*. De Silvoldenaren onder hen wonen alle op, aan of dichtbij het huidige *Marktplein*, dus 'in het dorp'. De jongelui vertrekken met *tromgeroffel* en begeleid door de *speelman* met zijn *viool* naar de boerderij *Eggink*. Daar halen ze een *wagen*. Nu nog een paard. Daarvoor vervoegen ze zich bij *Hendrik ten Have*, de bouwman op *Hebing*. Hendrik voelt er, ook na lang *soebatten*, niets voor om een van zijn paarden aan de jongelui ter beschikking te stellen. Op het moment echter dat Hendrik even van de *deel* naar de *keuken* is gegaan, grijpen de jongeren hun kans en gaan er met een van Hendriks paarden vandoor. En Hendrik... er achter aan richting de *Steengroeve*. Daar worden *twee dennebomen* omgehakt en op de *wagen* geladen. Ergens 'tussen *Heijdencamps kamp* en de *Jager op Hasenbrincks omdrift*' loopt de *wagen* waarschijnlijk vast; er moet althans een *tweede paard* bijkomen. *Arnoldus van de Sande* en *Jan Bartholomeus* gaan daarvoor naar *Michgelbrink*, de bouwman op *Loving*. Zelfs met enige dreigementen aan de boer, lukt het de knapen niet een paard los te krijgen. Bij *Hendrik Jan Veltkamp* op de *Hasenbrink* hebben ze succes. Hendrik Jan spant zijn paard voor de *wagen* en gaat met het gezelschap mee tot bijna in Silvolde. Dan gaat hij terug naar huis, stuurt zijn knecht om de jongelui verder te helpen en het paard weer naar huis te brengen.

Hendrik Jan kleedt zich om en gaat naar Silvolde om door de jongelui getraceerd te worden. In Silvolde wordt de ene boom als *vrijheidsboom geplant* en de andere door *Evert Hakfort* publiek *geveild*. De koper, voor *vijf gulden en tien stuivers*, wordt de Silvolde landbouwer/winkelier *Hendrik Venneman*. Met het geld, in beheer bij Derk Dekker en Arnoldus van de Sande, duiken de jongelui de *herberg van Arnoldus Overkamp* in. De leiders worden relatief mild gestraft: de schade vergoeden, de gerechtskosten voldoen en elk twee stuivers betalen.

Opmerkingen:

1. In dit stuk worden de namen genoemd van de kapitein en de vaandrig van de *schutterij van het dorp Silvolde*.

2. De beide dennebomen worden gehaald in de *Steengroeve*. Dit bos draagt al voor 1734 deze naam. In dat jaar wordt er een klacht ingediend tegen Reinder Averkamp, de zoon van de bierbrouwer Gerrit Overkamp (op het huidige Marktplaats), die met anderen uit Silvolde met Pasen *paasvuur* heeft gestookt en gebrand met elshout dat ze hebben gehakt in de *Steengroeve* van de Markgraaf van Brandenburg (RAG 0209 no.239 f.283). *Bernard Dorrestijn* vermoedt dat dit bos zijn naam ontleent aan het feit dat van deze plaats in vroeger eeuwen oerstenen werden gehaald.

3. Na het planten van de vrijheidsboom duiken de jongelui de herberg van *Arnoldus Overkamp* in. Uit stukken weten we dat die herberg '*De Tabaksplant*' heette en stond op het huidige adres *Markt 5*.

3. De gebeurtenis van 12 juni 1800 (RAG 0209 no.336).

Inhoud:

Op *12 juni 1800* verzamelt de compagnie zich en trekt met trom en geweer op om '*... na de vogel te schieten*'. Dit betekent een overtreding van het placaat van *13 juni 1795*: verbod van gewapende bijeenkomsten en opheffing van schutterijen, gilden en burgerkorpsen. De volgende schutters worden met name genoemd:

Derk (ten) Holder, Willem Kleijman, Willem Bongers, Hendrik Scholten (geboortig aan den Beijer, knecht bij Bernd Gosseling op Eggink), Bernd Brug(ge)man (knecht bij Garrit ter Horst aan de Bieving) en Wolter Kemperman (inwonende knecht op Lubbers). Derk ten Holder, Willem Kleijman en Willem Borggreven werken bij *Reind ten Have* (bouman op *Have*), *Bernd Bongers* (bouman op *Zelle*) en bij de *bierbrouwer Bernardus Lubbers* op het huidige Marktplein. Wie van deze drie waar werkt, is onduidelijk.

Pas bijna een jaar later, op *12 mei 1801*, moeten de zes daders zich verantwoorden op het stadhuis in Borg voor *drost Bögel* en de ceurnoten *Schaars en Onderecker*. Het vonnis luidt dat *iedere schutter* moet betalen *10 goudguldens en een deel van de procedurekosten (die f 120,- tot f 130,- bedragen)*. De *advocaat-fiscaal (officier van justitie), Mr. Aberson*, sommeert de jongelui op *4 juni 1801* om binnen *14 dagen* de boete aan hem te voldoen. Op *21 augustus 1801* is nog niets betaald. Aberson gaat nu, met toestemming van het gerecht, over tot de volgende maatregelen: er zal *peinding* worden verricht op de *ongerede goederen* van de daders (de deurwaarder zal die onroerende goederen in beslag nemen en in het openbaar verkopen) en aan de werkgevers van de jongelui wordt verboden hen *loon en toebate* uit te keren voor de daders hun boete hebben voldaan (er dreigt dus een loonbeslag). De ondervoogt *Steven Hüting* mag dit de betrokkenen gaan aanzeggen. Waarschijnlijk betalen *Derk ten Holder, Willem Kleijman en Willem Bongers* dan de boete. Voor de betaling van de boete van *Hendrik Scholten* stelt *Hendrik Eelting*, de bouman op *Brunssing*, zich garant. Blijft dus over: *Wolter Kemperman* en *Berend Brugman*. Die kunnen of willen niet betalen. De weinige onroerende goederen van *Wolter Kemperman* en *Berend Brugman* brengen te weinig op. Dan gaat het gerecht beslag leggen op een van de onroerende goederen van *Wolter Kemperman* en op het loon en de toebate van *Berend Brugman*. En dat helpt. Na eind december 1801 vernemen we niets meer van deze twee 'wanbetalers'.

Opmerkingen:

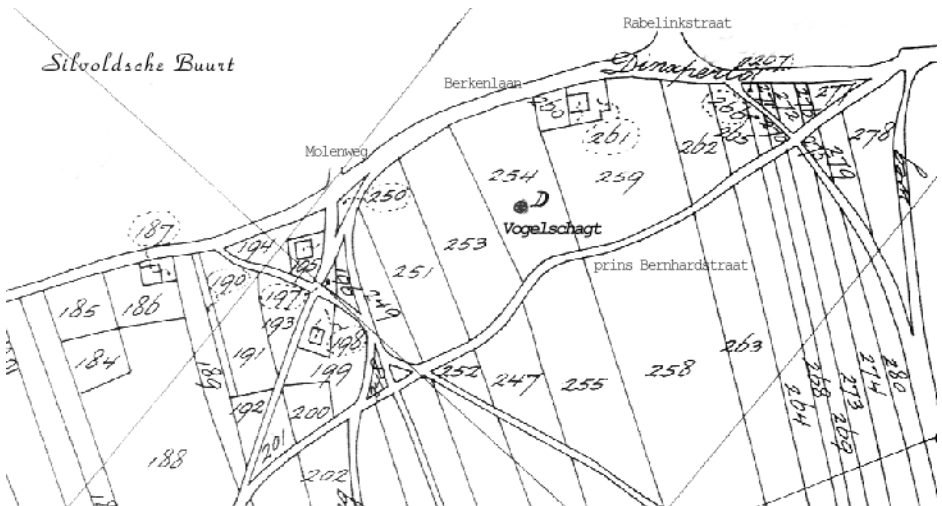
1. Ondanks het placaat uit 1795 bestonden in 1799/1800 de beide schutterijen nog.

2. Het vogelschieten van de schutterij van (waarschijnlijk) de Silvoldse Buurt vond plaats op 12 juni 1800: *sacramentsdag!*

3. Het proces vindt pas in mei 1801 plaats. Waarschijnlijk is dit tijdstip van berechting gekozen als een waarschuwing aan de schutters: laat dit jaar, 1801, begin juni (sacramentsdag) het jaarlijkse vogelschieten niet doorgaan!

Noten:

- 1) Kolks, H.L.J., Dorrestijn, B.J., *Met het oog op Silvolde*. Ulft 1989 2^e druk, pag.14 en 15.
- 2) Drost, J., *Gelderse plakkatenlijst 1740-1815*. Zutphen 1982.

Het vaandel van de oude "Compagnie"

Op zaterdag 14 december 2002 vond in de ontmoetingsruimte van de Mauritiuskerk te Silvolde de installatie plaats van het vaandel van de oude Compagnie.

Daar hangt het nu, met aan de ene kant het opschrift : **HEIL AAN SILVOLDEN 1889** en aan de andere zijde een afbeelding van een ridder in wapenuitrusting, een getrokken slagzwaard in de rechterhand, de linker rustend op zijn schild, waarover een lint hangt met opschrift **St Mauritius** erop.

Het enige dat nog aan vroeger, aan de oude compagnie herinnert, is deze vlag;prachtig ingelijst en draaibaar opgehangen aan een fraai smeedwerk.

De geschiedenis van de Silvoldse schutterij is oud. Uit een verweerschrift uit 1560 blijkt dat Silvolde toen al een schutterij had. Eén van de belangrijkste grondslagen was in die tijd de zelfverdediging van de plaats. (U kunt hierover meer lezen in een artikel dat in het najaarsnummer van 1998 verscheen b.g.v. het 100-jarig bestaan van Willem Tell). De oude Compagnie was de voorloper van de schuttersvereniging Willem Tell die in 1898 werd opgericht.

Op initiatief van de heemkundige vereniging Old Sillevold werd in 2000 een begin gemaakt met de restauratie van het vaandel.

Deze restauratie, door Josien Verdegaal uit Neerijnen , werd mogelijk gemaakt door subsidies van:

Provincie Gelderland, Stichting Gelders Oudheidkundig Contact, Gemeente Wisch, Schuttersvereniging Willem Tell en Heemkundige vereniging Old Sillevold.

Bij de installatie werd tevens een overeenkomst gesloten tussen Willem Tell, Old Sillevold en het kerkbestuur van de Mauritius parochie. Hierin werd vastgelegd dat de schutterij Willem Tell het vaandel in haar bezit krijgt, het in de Mauritiuskerk wordt tentoongesteld en dat het voor Silvolde behouden moet blijven. Die kans is nu groter dan toen het zo'n 25 jaar geleden nog ergens in Silvolde als doek aan de wand van een zolder was vastgespijkerd.

In haar slotwoord bij de installatie prees de burgemeester het initiatief van Old Sillevold en de goede samenwerking tussen de drie partijen.

Wie was Mauritius?

"Ingesloten vindt U de geschiedenis van Mauritius, waarvan ik het Gildevaandel van 'Willem Tell' met zijn afbeelding erop in de kerk in Silvolde zag." Aldus begint een sympathiek schrijven van één van onze nieuwe leden, mevrouw Mia Miedema uit Oss.

Mauritius was één van de drie aanvoerders van het Thebaans legioen, dat op het einde van de derde eeuw het leger van keizer Maximianus Herculus in Palestina kwam versterken.

Daar liet Mauritius zich met zijn gezellen onderrichten in het christendom en vervolgens ook dopen. Enige tijd later trok Mauritius met zijn legioen de Alpen over om in het Rhône-dal, ter hoogte van de huidige landstreek Valois, de keizer van Rome te dienen. Toen zij van de keizer opdracht kregen om aan de heiden-goden te offeren en christenen te vervolgen, weigerden zij de keizer te gehoorzamen. Bij Agaunum (Saint-Maurice in het Zwitserse kanton Wallis; ofwel Sankt Moritz) werd het hele legioen, 6600 soldaten, met hun bevelhebbers na marteling gedood. Vanaf ongeveer het jaar 350 werd deze gebeurtenis op 22 september vooral in Zwitserland herdacht en als een belangrijk feest gevierd.

Mauritius werd vereerd als patroon van de infanterie en aangeropen bij ziekte van paarden.

Op sommige plaatsen in de Eifel vonden tot in het midden van de 17^e eeuw ruitertochten plaats op Tweede Paasdag; dit ter ere van St. Mauritius.

In Silvolde is de R.K.Kerk toegewijd aan de H.Mauritius en wordt hij de beschermheilige van de parochie genoemd. Zijn feestdag is 22 september. Vroeger werd die dag kerkwijdingszondag genoemd. Na de liturgische viering - de kerkmis - werd het feest buiten voortgezet op de kermis. En zo is er nu nog steeds elk jaar kermis

op het derde weekend in September waarbij schutterij Willem Tell een belangrijke rol speelt.

In haar schrijven laat Mia Miedema ons nog weten dat zij zich kan herinneren dat zij op de lagere school heeft meegezongen en meegespeeld" in de musical: "Mauritius , de held van het Thebaanse legioen." Waarschijnlijk in het jaar 1934.

De redactie

JUBILERENDE KOREN

door : Ben Harbers

Naast de verschillende kerkkoren heeft Silvolde ook nog twee gemengde koren die al jarenlang hun sporen hebben verdiend. De aanleiding tot dit artikel is het 75-jarig bestaan van het ene koor in 2002 en van het andere in 2004. We hebben het dan met name over:

Kunst en Vriendschap en **Looft den Heer**, dit laatste koor sinds 2000 onder de nieuwe naam **Sonante**.

Als je al zoveel jaren voor vocale muziek hebt gezorgd in ons dorp en dat ook nu nog steeds doet, dan verdien je hier in deze periodiek een plekje in de schijnwerper.

In kort bestek zullen we de geschiedenis van beide verenigingen belichten.

Kunst en Vriendschap werd op 14 september 1927 opgericht.

Als initiatiefnemers worden de eerste dirigent dhr. Entrop en de eerste voorzitter Jan Stoltenborg genoemd. Volgens ingewijden is **K en V** ontstaan toen het kinderkoor "Het Rozenknopje" ter ziele ging.

Het koor startte met 25 leden. Tien jaar later waren het er 40. Het zou uitgroeien tot een koor van zo'n 50 à 60 leden. Op dit moment telt het koor nog 30 leden. Als latere dirigenten worden de namen genoemd van de heren Ormel en Gussinklo

In 1949 kwam **K en V** onder leiding te staan van de nog jonge dirigent Radstake. Hij zou een belangrijke stempel op het koor drukken. Hij wist in zijn 44-jarige periode **K en V** tot grote hoogte te brengen. Hij nam met het koor aan veel concoursen deel, waarbij het meestal in de prijzen viel.

Toen in 1993 de huidige dirigent Hans Heringa de leiding overnam, volgden er enkele veranderingen. Zo werd het repertoire gewijzigd. Om meer jongeren aan te trekken, kwam het accent minder op de operette te liggen. Nummers uit musicals en anderstalige liederen stonden toen ook op het programma. Vanaf die tijd wordt er meer aandacht aan stemvorming en ademhalingsstechniek besteed.

Eén van de markante figuren van **K en V** was Jan Albers, die op 17 juli 2002 overleed.

Hij was meer dan 50 jaar lid van de zangvereniging waarvan 35 jaar als voorzitter. De huidige voorzitter is Ineke Arnold te Gendringen.

Op 23 november 2002 werd het 75-jarig jubileum afgesloten met een drukbezocht concert.

Looft den Heer (Sonante)

In het boek "Samenscholen bij de Bontebrug " van B.J.Dorrestijn; dat handelt over een eeuw bontebrugschool van 1891 tot 1991, staat op blz. 27 het volgende:

....." Van meet aan treffen we ook telkens bijdragen van zaalhuur van de chr. zangvereniging aan. Dat is interessant! Is dit de zangvereniging waarover H.J. Kastein al schreef in zijn boekje over Evangelisatie en het Zondagsschoolwerk in Silvolde, of is deze zangvereniging omstreeks de oprichting en bouw van de school ontstaan? Omstreeks 1925 repeteerde de zangvereniging onder leiding van de heer Bolwijn in de school. Na vertrek van de dirigent is de zang even

weggeweest , waarna in september 1929 de Christelijke Zangvereniging "**Looft den Heer**" wordt opgericht."

"Looft den Heer" heeft de eerste 28 jaar in de persoon van de heer F. Heideman uit Dinxperlo een bekwame directeur (tegenwoordig spreken we over dirigent) gekend. Een van de latere dirigenten was de heer D.J.Helmink, tevens organist van de N.H.Kerk in Silvolde. In de eerste bestaansjaren waren de activiteiten anders dan b.v. in de jaren vanaf 1970. Deelname aan zangconcoursen, waarbij vele successen werden geboekt, kostte veel tijd van de leden. De huidige activiteiten zijn meer toegespitst op de jaarlijkse uitvoering, deelname aan zangavonden van de Kon. Chr. Zangersbond en medewerking aan kerkdiensten en het zingen in verzorgingshuizen. De oorlogsjaren waren moeilijke jaren. Vaak moest er gestopt worden met repetities vanwege gebrek aan licht en warmte. Het koor heeft al vele hoogtepunten mogen beleven, zoals het 40-, 50-, en 60-jarig bestaan. De jubileumconcerten vonden dan plaats in de R.K.Kerk. Zaal Harbers (in 1981 door brand verwoest) was het trefpunt voor de jubileumrecepties. In de loop der jaren hebben achtereenvolgens de volgende personen gedurende een aanzienlijk aantal jaren de functie van voorzitter vervuld: de heren H.W.Lieftink, J.H.Helmink, J.W.Pennings en A. Kamerbeek. Als dirigenten kunnen verder worden genoemd: Klaas Tigelaar, Sieds Bosgraaf, Willem Maatkamp en Dorien Liefvers. Sinds enige jaren staat het koor onder de deskundige leiding van Dineke Esmeijer uit Doetinchem. De huidige voorzitter is Marjan Kooistra uit Gendringen. Sonante is duidelijk een regionaal koor: de leden komen behalve uit Silvolde ook uit Etten, Ulft, Gendringen, Dinxperlo, Sinderen, De Heurne, Doetinchem en zelfs uit Laag Keppel. Het koor dat op dit moment uit zo'n 30 leden bestaat, repeteert elke donderdagavond in De Sprank in Silvolde. Het aanstaande jubileum begint zo langzamerhand zijn schaduw al vooruit te werpen.

EEN VERDWENEN BOERDERIJ

In het Contactorgaan ADW van december 1983 treffen we een interessant artikel aan over de ontdekking van de plaats van een boerderij uit de oudheid van Silvolde. In de maand september van het jaar 1980 gaat Theo Tangelder ploegen op een akker vlak bij zijn woonhuis aan de Kapelweg. Tijdens dat ploegen stuit hij op de fundamente van een boerderij die bij nader onderzoek zijn oorsprong heeft in de late middeleeuwen.

Enkel dagen later wordt er een stenen put ontdekt. Het onderzoek richt zich aanvankelijk op deze put. In voornoemd artikel van de hand van Jos Lankamp vindt u o.a. nauwkeurig de maten van de put en van de stenen. Op een kadasterkaart uit 1828 vindt men de omtrekken van de vroegere boerderij.

Na een verder onderzoek worden o.a. de volgende vondsten gedaan:

- Aardewerk uit de 18^e, 19^e en 20^e eeuw.
- Pijpekopjes van 100 tot 300 jaar oud.
- Een houten emmer.
- Een stenen bijl uit de periode 3000 - 2000 jaar v. Chr.

Bij verdere afgraving in 1981 wordt er een houten waterput ontdekt met een diameter van ca. 3 meter; vondsten op die plek dateren uit de 15^e eeuw. In het archief van de gemeente Wisch ontdekte M.B. Ahlte dat op deze plaats ooit de **boerderij 'Zelle'** heeft gestaan die in 1882 of 1883 is afgebroken .

Aan de hand van gegevens uit een oud-archief van de gemeente weet men dat Arend Bongers in 1813 op deze boerderij woonde en dat Johannes Bongers met zijn familie in 1882 van de boerderij 'Zelle' verhuisde naar boerderij 'Liefstink'.

In het archief van het verdwenen klooster Bethlehem onder Gaanderen wordt deze boerderij al in 1402 genoemd, dan echter onder de naam 'Ten Orde'. Twintig jaar later spreekt men van 'Ten Oerde'.

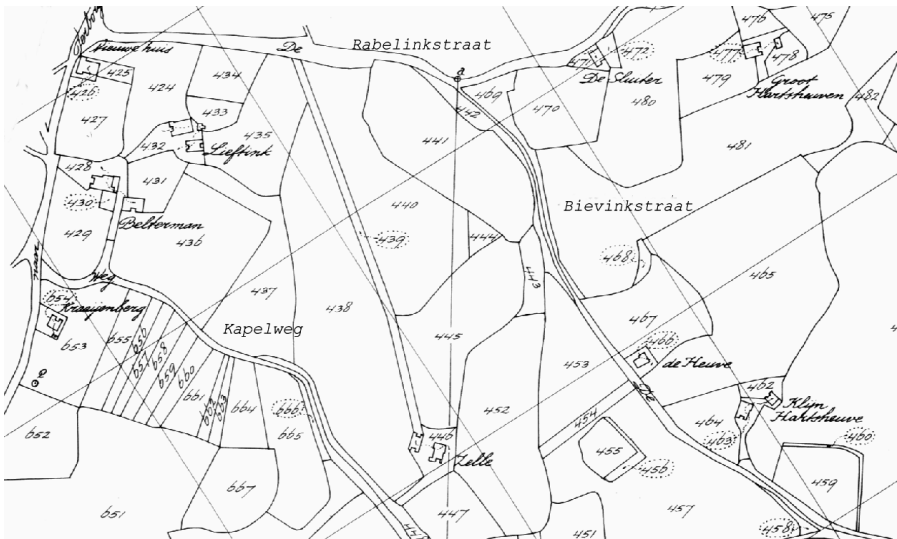
In de 19^e eeuw heeft de naamsverandering van 'Ten Oerde' naar 'Sellen' of 'Zelle' plaats.

Sommige gevonden bakstenen wekken de indruk dat de boerderij ooit eens (ingrijpend) is verbouwd.

Aan het slot van het artikel wordt Theo Tangelder bedankt omdat hij zo vriendelijk was de opgravingsplek midden in de akker meer dan een jaar braak te laten liggen omwille van de opgraving.

Zo bezit Silvolde in haar bodem op diverse plaatsen een rijk archief voor oudheidkunde.

De redactie .

Een oud verhaal

't Oelenspegel, Tijl Uilenspiegel, had zich eens bij een boer als knecht verhuurd. Niet, dat hij veel verstand van het boerenwerk had, maar hij moest toch ook eten. De boer zette hem de eerste de beste dag aan het zwaarste werk, wat hij te verrichten had, aan het mestladen.

't Oelenspegel stond dat werk helemaal niet aan en toen hij een kar vol mest had en die leeg moest rijden, begreep hij maar al te goed, dat er meerdere zouden moeten volgen.

Hij vroeg aan de boer hoeveel mest er op het land moest worden gestrooid. Omdat het in het najaar was en de akkers in het voorjaar goed waren gemest, antwoordde de boer: "Och as 't land maor zon betjen de mest ruk". Hij bedoelde natuurlijk, dat er maar weinig op moest.

't Oelenspegel nam de woorden van de boer letterlijk en toen die een half uur later kwam kijken waar hij bleef - 't Oelenspegel bleef wel erg lang weg - deed die niets anders dan met de volle kar mest over het land rijden.

Hij had er nog geen greep vol afgepakt en zei steeds:

"Land roeke mest, land roeke mest."

"Wat bu'j toch an 't doon?" vroeg de boer kwaad.

"Ik doo wa'j mi'j ezegd hebt. 't Land zol maor zon betjen mest roeken."

Met zo'n knecht viel niet te werken en Uilenspiegel kon onmiddellijk vertrekken.

Mededelingen:

De soosavond van 23 april komt te vervallen.

Het Zomeravondevenement is op 25 Juni en begint om 19.00 uur. Hierover wordt u t.z.t geïnformeerd.

De heemkundige vereniging "Old Sillevold" dankt
onderstaande bedrijven en organisaties voor hun
financiële ondersteuning.

AUTOBEDRIJF MAZDA TE KAAAT

AUTOMOBIELBEDRIJF TEN HAVE

BOUWBEDRIJF LANKVELD

HECOSYS COMPUTERS

INSTROMET

JAARTSVELD WEGENBOUW BV

LOVINK TERBORG

NOTARISKANTOOR MUIJSERS

RABOBANK GAANDEREN - SILVOLDE

WINKELHORST LEDERMODE

WOONCREATIE HANS VAN DEN HURK